

Становище

От: доц. д-р Мария Тодорова Марикина

Професионално направление: 3.8. Икономика

Относно: Дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „ Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ в ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ БЛАГОЕВГРАД

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ – Благоевград (№57/17.01.2024 година)

Автор на дисертационния труд: Галина Миткова Манахилова

Тема на дисертационния труд: „ПОДОБРЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ХОЛИСТИЧЕН ПОДХОД КЪМ АНАЛИЗА И ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЯ“

I. Общо представяне на дисертационния труд

Дисертационният труд на Галина Миткова Манахилова за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ се състои от въведение, четири глави, заключение, библиография и приложения. Той включва 130 страници текст, 20 фигури и 2 таблици.

Считам, че **темата** на дисертацията е сполучливо избрана. Тя е актуална и има научна и приложна значимост. Докторантката е обосновала много добре **важността на темата и нейната актуалност**. Ясно е открила проблемите, които се заема да реши. Темата е благодатна за докторска дисертация, поради това, че тази проблематика и в такъв контекст на изложение е недостатъчно разработена. В същото време тя е много интересна, и за разработването ѝ са необходими добра теоретична подготовка, високи аналитични способности и опит в извършването на научни изследвания. **Обект** на дисертационния труд са структурите и процесите за анализ и вземане на решения в организациите в САЩ, отсъства обаче ясно формулиран **предмет** на изследването. Спазено е утвърденото изискване за дисертационен труд: точно и ясно е определена изследователската **теза**, а именно: „Прилагането на холистичен подход към анализите, процесите и структурирането им при вземане на решения ще подобри общите резултати на организациите, включително финансови и нематериални ползи“. Прецизно са представени основните изследователски подходи и **методи**, включващи информационно осигуряване, преглед на литературата, наблюдение, анализ и синтез, индукция и дедукция, дескриптивен анализ и оригинални практически методи, допринасящи за доказване на тезата и изпълнение на изследователските намерения на докторантката. **Структурата** на дисертацията е логически изградена и е подчинена на цялостното разработване на изследователския проблем към постигането **целта** на изследването: да се създаде модел за подобряване на финансовото представяне на организациите чрез подобряване на анализите и процесите, съобразно които се

структурира и процеса на вземане на решения. В работата отсъстват ясно посочени задачи пред изследователя, но това присъства в определена имплицитна форма в изследването. Текстът е обогатен и сполучливо онагледен с фигури и таблици, които способстват за лесното му възприемане и вникване в същността на изследването.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд

В **глава първа** Галина Манаилова е предложила литературен преглед, относно основната терминология, необходима за дефиниране и обяснение на холистичния подход за ADM. Направила е успешен опит да изгради теоретичния фундамент за провеждане на изследването, като е поставила концептуалните основи за анализа, дефинирани са основните понятия по изследваната проблематика, осмислени са критично базови теории, стандартни инструменти и техники за съществуващите методи за анализ и вземане на решения.

Във **втора глава** фокусът е върху холистичния подход за ADM, като докторантката акцентира върху разбирането, че само с този подход може да се постигне оптимална ефективност и ефикасност за по-добри финансови резултати на системно ниво. Описано е текущото състояние на анализите в САЩ, което е основано на проведено проучване, с цел установяване на нивото на аналитичните възможности и степен на използваемост на анализите на организациите в САЩ. Въведен е холистичния подход към анализа и дефиницията за вземане на решения, успешно се развива регресионния модел на зрялост на анализа. От докторантката се обосновава твърдението, че прилагането на такъв модел ще изисква нова култура при вземане на решения и вероятно промяна на структурата и процесите в организацията. Успешно се достига до извода, че са необходими промени в организационната структура. В тази логика сполучливо е предложението, че за да може една компания да приложи успешно холистичния подход за ADM, организацията трябва да създаде функции за анализ и вземане на решения, които ще управляват внедряването и изпълнението на процеса.

Трета глава е практическа част от изследването, в която са включени два примера за бизнес казус от реалния живот. Първият пример дава възможност да се отговори на въпроса как усилията на една организация да оптимизира операциите в сферата на обслужване без промяна на маркетинговата ѝ стратегия, вреди на продажбите. Вторият пример отговаря на въпроса как промяната на типа комисионна вреди на брутната печалба на компанията. Докторантката е провела отличен анализ върху основата на тези примери, за да покаже как настоящите аналитични процеси и структури за вземане на решения са предизвикателства за компаниите, предоставяйки най-добрите възможности за растеж и просперитане на организацията.

Четвърта глава е финалната част от изследването, която засяга прилагането на холистичния подход за ADM в организацията. Доказва се успешно от докторант Манаилова, че преминаването от теория към изпълнение изисква внимателно планиране, комуникация и изпълнение. За прилагане на холистичен подход за ADM

много точно са синтезирани тези стъпки „1.Получаване на одобрение от заинтересованите страни; 2. Разработване на ясен план за действие; 3. Идентифициране на потенциални предизвикателства; 4. Провеждане на дискусия върху разработения план; 5. Реализиране на обучения, свързани с изпълнението на плана; 6. Наблюдения в хода на прилагането му и 7. Оценяване на резултатите“. Достигнато е до извода, че решаващ компонент е необходимостта от опитни анализатори, които трябва да бъдат обучени да идентифицират показателите за въздействие и да придобият опит с взаимовръзките и взаимозависимостите между различните отдели в организацията. Докторант Манаилова е наясно, че апробирането на този подход е проект, който изисква промени в процеса на провеждане на анализи и вземане на решения в организацията, наемане на нови служители и промяна в мисленето на съществуващите

Това ми дава основание да смятам, че работата, извършена от Галина Манаилова показва добра теоретична подготовка, както и способността ѝ да стига до научни обобщения. Разработеното във втора глава показва уменията на докторант Манаилова на основата на задълбочените си знания да генерира методически решения. Постигнатото в трета и четвърта глава дава основание за извод по повод отличното познаване на анализирания обект и високите способности на докторантката за извършване на научно-практически изследвания и анализи с разнообразен характер и инструментариум.

По отношение на **представителността на данните**, изложени в труда може да се отбележи, че са с необходимата представителност и актуалност. Цитирането и позоваването на първичните литературни и справочни източници е коректно.

В **техническо отношение** дисертацията е отлично оформена. Балансирана е като обем в четирите си глави. Качествата на таблиците и фигурите е на много добро ниво. Документационният материал е коректно изведен и изчерпателен. Стилът и езикът на изложение са на нужното равнище за дисертационен труд.

III. Оценка на автореферата

В резултат на запознаването ми с автореферата и със съдържанието на дисертационния труд достигнах до заключението, че:

1. Авторефератът е разработен в съответствие с изискванията.
2. В съдържателно и структурно отношение авторефератът напълно съответства на дисертационния труд. Той коректно отразява основните моменти в дисертацията и дава ясна представа за постигнатото от Галина Миткова Манаилова.

IV. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Според мен най-съществените **приноси**, постигнати в дисертационния труд, са следните:

1. Критичното осмисляне на изследванията, свързани с основните теоретични концепции за анализ, вземане на решения и системно проектиране на организациите. Систематизация и извеждане на обобщения.

2. Открояване, анализиране и оценка на състоянието на аналитичната функция в организации в САЩ.
3. Разработване на оригинална методология за анализи в процесите на вземане на решения, рефлектираща върху подобряване на финансовите резултати на организациите.

V. Въпроси и препоръки по дисертационния труд

Внимателното ми запознаване с дисертационния труд ми дава основание да обобщя, че в него няма допуснати съществени пропуски, неточности или противоречия. Бих препоръчала на Галина Манахилова да продължи работата си по актуалната тема за **ПОДОБРЯВАНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ РЕЗУЛТАТИ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА ХОЛИСТИЧЕН ПОДХОД КЪМ АНАЛИЗА И ВЗЕМАНЕТО НА РЕШЕНИЯ**, тъй като тази проблематика има сериозно бъдеще и огромен изследователски потенциал.

VI. Обобщена оценка на дисертационния труд и заключение

Дисертационният труд е цялостно и добросъвестно научно изследване на значим и актуален научен проблем. Изследването е изпълнено, а основната цел е реализирана. Постигнати са научно-приложни приноси, които обогатяват научното знание и подпомагат практиката. Дисертационният труд заслужава положителна оценка и отговаря на изискванията за присъждане на исканата научна степен.

Всичко това ми дава основание с пълна убеденост да **препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят на докторант Галина Миткова Манахилова образователната и научната степен “Доктор”**.

Дата: 13.02.2024

Изготвил становището:

доц.д-р Мария Тодорова Марикина

OPINION

By: Assoc. Prof. Dr. Maria Marikina, Professional Field 3.8. Economy

In reference to: Dissertation for the award of the educational and scientific degree "Doctor" in professional Direction 3.8. "Economics", scientific Specialty "Finance, Money circulation, Credit and Insurance" in Department of "Finance and Accounting" at the Faculty of Economics, SSU.

Grounds for the opinion submission: participation in the Scientific Jury for defense of the dissertation, in accordance with Order №57/17.01.2024, Rector, Professor, Dr. Borislav Yurukov

Author of the dissertation: Galina Mitkova Manahilova

Topic of the dissertation: IMPROVING ORGANIZATIONS FINANCIAL RESULTS BY IMPLEMENTING HOLISTIC APPROACH TO ANALYTICS AND DECISION MAKING

I.General characteristics of the presented dissertation work

Galina Mitkova Manahilova's dissertation for the award of the educational and scientific degree of "Doctor" consists of an introduction, four chapters, conclusion, bibliography and appendices. It includes 130 pages of text, 20 figures, and 2 tables.

I consider the dissertation topic to be well chosen. It is relevant and has significant scientific and practical importance. The doctoral candidate has convincingly justified the significance of the topic and its relevance. Galina Manahilova has clearly outlined the problems she aims to solve. The topic is conducive to a doctoral dissertation because the issue, presented in such a context, is insufficiently developed. At the same time, it is very interesting, and its development requires good theoretical preparation, high analytical abilities, and experience in conducting scientific research. The object of the dissertation is the structures and processes for analysis and decision-making in organizations in the USA, with a lack of a clearly formulated subject of study. The established requirement for a dissertation has been met: the research thesis is precisely and clearly defined as follows: "The application of a holistic approach to analysis, processes, and structuring in decision-making will improve the overall results of organizations, including financial and intangible benefits." The main research

approaches and methods, including information provision, literature review, observation, analysis and synthesis, induction and deduction, descriptive analysis, and original practical methods contributing to proving the thesis and fulfilling the research intentions of the doctoral candidate, are precisely presented. The dissertation structure is logically constructed and is subordinate to the overall development of the research problem towards achieving the research goal: to create a model for improving the financial performance of organizations by enhancing analysis and processes according to which the decision-making process is structured. The work lacks clearly stated tasks for the researcher, but I assume this is implicitly present in the research. The text is enriched and effectively illustrated with figures and tables, which facilitate its easy comprehension and understanding of the essence of the research.

II. Assessment of the Format and Content of the Dissertation

In the first chapter, Galina Manahilova has provided a literature review regarding the basic terminology necessary for defining and explaining the holistic approach to ADM. She has successfully attempted to build the theoretical foundation for conducting the research, placing conceptual bases for analysis, defining the basic concepts related to the researched issue, critically interpreting basic theories, standard tools, and techniques for existing methods of analysis and decision-making.

In the second chapter, the focus is on the holistic approach to ADM, with the doctoral candidate emphasizing that only with this approach can optimal efficiency and effectiveness be achieved for better financial results at the systemic level. The current state of analysis in the USA is described, based on a conducted study aimed at determining the level of analytical capabilities and the extent of use of analyses by organizations in the USA. The holistic approach to analysis and the definition of decision-making are introduced, successfully justifying the regression model of analysis maturity. The candidate substantiates the claim that its application will require a new decision-making culture and likely a change in the organization's structure and processes. The idea that changes in the organizational structure are necessary is successfully reached. In this logic, the proposal that for a company to successfully implement the holistic approach to ADM, the organization must create functions for analysis and decision-making that will manage the implementation and execution of the process.

The third chapter is the practical part of the research, including two real-life business case studies. The first example provides an opportunity to answer the question of how an organization's efforts to optimize operations in the service sector without changing its marketing strategy affect sales. The second example addresses how changing the type of commission affects the company's gross profit. The doctoral candidate has conducted an excellent analysis based on these examples to demonstrate how current analytical processes and decision-making structures pose challenges for companies, providing the best opportunities for growth and prosperity of the organization.

Applied Part of the Research, which addresses the application of the holistic approach to ADM in the organization. G.Manahilova successfully demonstrates that transitioning from theory to execution requires careful planning, communication, and execution. To apply the holistic approach to ADM, these steps are synthesized very precisely: "1. Obtaining approval from stakeholders; 2. Developing a clear action plan; 3. Identifying potential challenges; 4. Holding discussions on the developed plan; 5. Conducting training related to plan execution; 6. Observations during implementation; and 7. Evaluating results." It is concluded that the crucial component is the necessity for experienced analysts who must be trained to identify impact indicators and gain experience with the interconnections and interdependencies between different departments in the organization. Manahilova is aware that implementing this approach is a project that requires changes in the process of conducting analyses and making decisions within the organization, hiring new employees, and changing the mindset of existing ones.

This gives me reason to believe that the work done by Galina Manahilova demonstrates good theoretical preparation as well as her ability to reach scientific conclusions. What is developed in the second chapter demonstrates Galina Manahilova's ability, based on her in-depth knowledge, to generate methodological solutions. What is achieved in the third and fourth chapters provides grounds for concluding about the excellent understanding of the analyzed object and the high abilities of the doctoral candidate to conduct scientific-practical research and analyses with a diverse character and toolbox.

Regarding the representativeness of the data presented in the work, it can be noted that they are appropriately representative and current. The citation and referencing of primary literary and reference sources are correct.

In technical terms, the dissertation is excellently structured. It is balanced in volume across its four chapters. The quality of the tables and figures is very high. The documentation material is correctly presented and comprehensive. The style and language of presentation are at the necessary level for a dissertation.

III. Evaluation of the Abstract of Dissertation

After reviewing the abstract and the content of the dissertation, I have concluded that:

The abstract is developed in accordance with the requirements.

In terms of content and structure, the abstract fully corresponds to the dissertation. It correctly reflects the main points of the dissertation and gives a clear idea of what Galina Mitkova Manahilova has achieved.

IV. Scientific and Scientific-Practical Contributions of the Dissertation

According to me, the most significant contributions achieved in the dissertation are as follows:

1. The critical reflection on research related to the fundamental theoretical concepts of analysis, decision-making, and systematic design of organizations. Systematization and derivation of conclusions.
2. Highlighting, analyzing, and evaluating the state of the analytical function in organizations in the USA.
3. Development of an original methodology for analyses in decision-making processes, reflecting on improving the financial results of organizations.

V. Criticisms, recommendations and questions

My careful review of the dissertation gives me reason to summarize that there are no significant omissions, inaccuracies, or contradictions in it. I would recommend to Galina Manahilova to continue her work on the current topic of IMPROVING FINANCIAL RESULTS THROUGH THE APPLICATION OF A HOLISTIC APPROACH TO ANALYSIS AND DECISION-MAKING, as this issue has serious future implications and significant research potential.

VI. Overall Assessment of the Dissertation and Conclusion

The dissertation is a comprehensive and conscientious scientific study of a significant and relevant scientific problem. The research is completed successfully and the main goal has been achieved. Scientific and practical contributions have been made, enriching scientific knowledge and supporting practice. The dissertation deserves a positive evaluation and meets the requirements for awarding the requested scientific degree.

All of this gives me full confidence to recommend to the respected members of the Scientific Jury to award Galina Mitkova Manahilova the educational and scientific degree of "Doctor".

Date: 13.02.2024

Prepared by:

Assoc. Prof. Dr. Maria Todorova Marikina